

Opravična št.:

Up-904/05, U-I-286/06

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2006:Up.904.05

Akt:

Zakon o denacionalizaciji (Uradni list RS, št. 27/91-I, 31/93, 65/98 in 66/2000) (ZDen), 3. odst. 6. čl. in 2. odst. 32. čl.

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Up 372/2005 z dne 13. 7. 2005 v zvezi s sodbo Upravnega sodišča št. 1347/2003 z dne 25. 1. 2005, z odločbo Ministrstva za okolje, prostor in energijo št. 462-01-134/2002 z dne 24. 6. 2003 in z odločbo Upravne enote Ljubljana, Izpostava Vič-Rudnik, št. 351-359/1997-47-JL z dne 7. 6. 2002

Izrek:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti tretjega odstavka 6. člena in drugega odstavka 32. člena Zakona o denacionalizaciji (Uradni list RS, št. 27/91-I, 31/93, 65/98 in 66/2000) se zavrne.

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Up 372/2005 z dne 13. 7. 2005 v zvezi s sodbo Upravnega sodišča št. 1347/2003 z dne 25. 1. 2005, z odločbo Ministrstva za okolje, prostor in energijo št. 462-01-134/2002 z dne 24. 6. 2003 in z odločbo Upravne enote Ljubljana, Izpostava Vič-Rudnik, št. 351-359/1997-47-JL z dne 7. 6. 2002 se ne sprejme.

Evidenčni stavek:

Pobude za oceno ustavnosti tretjega odstavka 6. člena in drugega odstavka 32. člena ZDen ni mogoče utemeljiti z nepravilnim ravnanjem domnevnega denacionalizacijskega zavezanca, zaradi katerega naj bi nastala z zakonom določena ovira za vračanje v naravi. Za varstvo pravnega položaja subjektov so v pravnem sistemu na voljo različna pravna sredstva, med katerimi je tudi zahteva za začasno odredbo zaradi zavarovanja zahtev za denacionalizacijo po 68. členu ZDen.

Morebitno nedopustno ravnanje zavezanca za denacionalizacijo tudi ne utemeljuje, da je sodišče z izpodbijano odločitvijo poseglo v pričakovan položaj denacionalizacijskih upravičencev. Zato ugotovitvi, da gre za zazidano stavbno zemljišče, ker so na podržavljenem zemljišču zgrajeni objekti, ni mogoče očitati kršitve pravice iz 33. člena Ustave. Odstopa od ustaljene sodne prakse, kar bi lahko pomenilo kršitev pravice iz 22. člena Ustave, pa pritožnica s sklicevanjem na en sklep Vrhovnega sodišča, ki se niti ne nanaša na primer kot je pritožničin, ne more utemeljiti.

Geslo:

1.5.51.1.5.1 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Upravnega sodišča - V postopku abstraktne presoje - Zavrnitev pobude - Ker je očitno neutemeljena.

1.5.51.2.2 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Upravnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Nesprejem, ker očitno ni kršitve ustavnih pravic.

5.3.13.18 - Temeljne pravice - Državljske in politične pravice - Procesna jamstva, pravica do obrambe in poštenega sojenja (19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31) - Enakost orožij (22, 14).

5.3.35.2 - Temeljne pravice - Državljske in politične pravice - Prepoved povratne veljave zakonov (155) - Civilno pravo.

5.3.36 - Temeljne pravice - Državljske in politične pravice - Pravica do lastnine (33, 67).

Pravna podlaga:

Člen 22, 33, Ustava [URS]

Člen 55.2.1, 26.2, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:**Dokument v PDF obliki:**

 [Up-904-05, U-I-286-06.pdf](#)

Polno besedilo:

Up-904/05-4

U-I-286/06

18. 5. 2006

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus ustavne pritožbe in v postopku za preizkus pobude A. A. iz Ž. na seji dne 18. maja 2006

sklenilo:

1. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti tretjega odstavka 6. člena in drugega odstavka 32. člena Zakona o denacionalizaciji (Uradni list RS, št. 27/91-I, 31/93, 65/98 in 66/2000) se zavrne.
2. Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Up 372/2005 z dne 13. 7. 2005 v zvezi s sodbo Upravnega sodišča št. 1347/2003 z dne 25. 1. 2005, z odločbo Ministrstva za okolje, prostor in energijo št. 462-01-134/2002 z dne 24. 6. 2003 in z odločbo Upravne enote Ljubljana, Izpostava Vič-Rudnik, št. 351-359/1997-47-JL z dne 7. 6. 2002 se ne sprejme.

Obrazložitev

A.

1. Pritožnica vlaga ustavno pritožbo zoper sodbo, s katero je Vrhovno sodišče potrdilo sodbo Upravnega sodišča o zavrnitvi pritožnične tožbe zoper odločitev upravnih organov o vrnitvi podržavljene nepremičnine v obliki odškodnine, ki jo je pritožnica uveljavljala podrejeno. Pritožnica je namreč v denacionalizacijskem postopku primarno zahtevala vrnitev podržavljenega zemljišča v last in posest. Vrhovno sodišče je presoji Upravnega sodišča pritrdilo, ker v obravnavanem primeru ni bilo sporno, da na zemljišču, ki je predmet denacionalizacije, stojijo objekti, ki niso v lasti prejšnjega lastnika. Ker se izpodbijana odločitev opira na drugi odstavek 32. člena in na tretji odstavek 6. člena Zakona o denacionalizaciji (v nadaljevanju ZDen), pritožnica iz enakih razlogov kot ustavno pritožbo vlaga tudi pobudo za oceno ustavnosti navedenih določb ZDen. Zatrjuje kršitev 2., 14., 22., 33. in 155. člena Ustave.
2. Pritožnica navaja, da so bili objekti na podržavljenem zemljišču zgrajeni in določeni kot športni objekti posebnega pomena po uveljavitvi ZDen. Meni, da denacionalizacijski upravičenec ne more biti na slabšem zaradi ravnanja zavezanca po uveljavitvi ZDen. Odločitev, ki naj bi temeljila na stališču

oziroma na zakonski ureditvi, po kateri je za odločitev o obliki denacionalizacije pomembno, da so objekti stali na zemljišču v trenutku izdaje prvostopenjske upravne odločbe, naj bi kršila načelo zaupanja v pravo iz 2. člena Ustave. Odstop od ustaljene sodne prakse in s tem kršitev pravice do enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave pritožnica utemeljuje s sklicevanjem na sklep Vrhovnega sodišča št. II Ips 144/2002 z dne 24. 10. 2002. Vrhovno sodišče naj bi v tem sklepu zavzelo stališče, da gradnja, pričeta po uveljavitvi ZDen, ne more biti pravno pomembna, ker so odločilne razmere v času uveljavitve ZDen. Ker tudi 88. člen ZDen prepoveduje razpolaganje s podržavljenim premoženjem, naj bi pritožnica utemeljeno pričakovala vrnitev podržavljene nepremičnine v last in posest. Zato naj bi ji bila kršena pravica do zasebne lastnine iz 33. člena Ustave. Glede na to, da je sodišče svojo odločitev oprlo tudi na določbe Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/2002 in nasl. – v nadaljevanju ZGO-1), naj bi bila kršena prepoved povratne veljave pravnih aktov iz 155. člena Ustave. Ta prepoved naj tudi ne bi dovoljevala uporabe analogije po podobnosti in s tem sklicevanja na podobne določbe glede zazidanih stavbnih zemljišč kot sta jih vsebovala prej veljavna Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84 in nasl. – v nadaljevanju ZUN) in Zakon o stavbnih zemljiščih (Uradni list SRS, št. 18/94 in nasl. – ter Uradni list RS, št. 44/97 in nasl. – v nadaljevanju ZSZ). Če pa je retroaktivna uporaba zakona utemeljena, pa bi bilo treba po mnenju pritožnice upoštevati tudi načelo superficies solo cedit iz Stvarnopravnega zakonika (Uradni list RS, št. 87/02 – v nadaljevanju SPZ).

B. – I.

3. Po tretjem odstavku 6. člena ZDen se, če ta zakon ne določa drugače, pri oblikah denacionalizacije upoštevajo izključitve in omejitve pridobivanja lastninske pravice, določene v veljavnih zakonih. Drugi odstavek 32. člena ZDen pa določa, da se podržavljena zazidana stavbna zemljišča (obstoječe gradbene parcele) ne vračajo, razen če je na njih zgrajeni trajni objekt v lasti upravičenca.

4. Pobudnica navedeni določbi ZDen izpodbija, ker naj bi bili podlaga za odločitev o obliki denacionalizacije podržavljenega premoženja glede na možnosti vračanja v naravi na dan izdaje denacionalizacijske odločbe. Z očitkom o nedopustni retroaktivni uporabi ZGO-1, ZUN in ZSZ pobudnica ne more utemeljiti neskladja izpodbijanih določb s 155. členom Ustave. Izpodbijani določbi namreč sami po sebi ne napotita na retroaktivno uporabo drugih predpisov. Očitka o nedopustni povratni uporabi pravnih aktov iz 155. člena Ustave tudi ni mogoče utemeljiti s sklicevanjem na načelo superficies solo credit iz 8. člena SPZ.

5. Res je sicer, da sta izpodbijani določbi podlaga za zavrnitev zahteve za vrnitev podržavljenih nepremičnin v naravi, če za tako obliko denacionalizacije obstajajo z zakonom določene ovire za vračanje. Vendar pa pobude za oceno ustavnosti teh določb ni mogoče utemeljiti z zatrjevanjem nepravilnega ravnanja domnevnega denacionalizacijskega zavezanca, zaradi katerega naj bi nastala z zakonom določena ovira za vračanje v naravi. Za varstvo pravnega položaja subjektov so v pravnem sistemu na voljo različna pravna sredstva, med katerimi je tudi zahteva za začasno odredbo zaradi zavarovanja zahtev za denacionalizacijo po 68. členu ZDen. Zato sta tudi očitka o kršitvi načela zaupanja v pravo iz 2. člena Ustave in o neskladju izpodbijanih določb ZDen s 33. členom Ustave očitno neutemeljena. Z očitkom o odstopu od sodne prakse pa pobude za oceno ustavnosti predpisa ni mogoče utemeljiti.

6. Glede na navedeno je Ustavno sodišče pobudo zavrnilo kot očitno neutemeljeno.

B. – II.

7. V skladu s prvim odstavkom 50. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 - v nadaljevanju ZUstS) Ustavno sodišče izpodbijano sodno odločbo preizkusi le glede vprašanja, ali so bile z njo kršene človekove pravice in temeljne svoboščine. Ker 2. in 155. člen Ustave neposredno ne urejata človekovih pravic ali temeljnih svoboščin, se nanj za utemeljevanje ustavne pritožbe ni mogoče sklicevati.

8. Pritožnica sicer zatrjuje tudi kršitev pravice do enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave in pravice do zasebne lastnine iz 33. člena Ustave, vendar jih z navedbami v ustavni pritožbi ne izkaže. Odstopa od ustaljene sodne prakse, kar bi lahko pomenilo kršitev pravice iz 22. člena Ustave, pritožnica s sklicevanjem na en sklep Vrhovnega sodišča, ki se niti ne nanaša na primer, kot je pritožničin, ne more utemeljiti. Stališče iz tega sklepa, ki ga pritožnica povzema, se namreč nanaša na razlago ovir iz prvega odstavka 19. člena ZDen v primeru začete gradnje in ne na razlago drugega odstavka 32. člena ZDen.

9. Ugotovitvi, da gre za zazidano stavbno zemljišče, ker so na podržavljenem zemljišču zgrajeni objekti, pa ni mogoče očitati kršitve pravice iz 33. člena Ustave. Morebitno nedopustno ravnanje zavezanca za denacionalizacijo namreč ne utemeljuje, da je sodišče z izpodbijano odločitvijo poseglo v pričakovan položaj denacionalizacijskih upravičencev. Pritožnica se sicer sklicuje na 88. člen ZDen, ki prepoveduje razpolaganje s premoženjem, ki je predmet denacionalizacije. Vendar tudi ugotavljanje nedopustnosti razpolaganja s premoženjem v smislu 88. člena ZDen ni predmet samega denacionalizacijskega postopka.

10. Ker očitno ne gre za kršitve človekovih pravic ali temeljnih svoboščin, kot jih zatrjuje pritožnica, Ustavno sodišče ustavne pritožbe ni sprejelo v obravnavo.

C.

11. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi drugega odstavka 26. člena in prve alineje drugega odstavka 55. člena ZUstS ter tretje alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 93/03 in 98/03 - popr.) v sestavi: predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukič. Sklep je sprejelo soglasno.

Predsednik
dr. Janez Čebulj

Vrsta zadeve:

ocena ustavnosti in zakonitosti predpisov in drugih splošnih aktov
ustavna pritožba

Vrsta akta:

posamični akt

Vlagatelj:

Datum vloge:

19. 9. 2005

Datum odločitve:

18. 5. 2006

Vrsta odločitve:

sklep

Vrsta rešitve:

zavrnitev

nesprejem ustavne pritožbe

Objava:**Dokument:**

US26140